EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 19.2.2025
COM(2025) 51 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o odhodkih EKJS

Sistem za zgodnje opozarjanje 7-12/2024

1. RAZPREDELNICA O ZAČASNI PORABI NA DAN 31. DECEMBRA 2024

V tem poročilu je predstavljeno začasno izvrševanje proračuna EKJS za leto 2024 na dan 31. decembra 2024 s podrobnostmi, navedenimi v spodnji razpredelnici.

Raven izvrševanja se primerja z ustreznimi odobritvami, vključenimi v proračun za leto 2024.

Proračunsko leto 2024 [1]

ZAČASNA PORABA ODOBRITEV EKJS NA DAN 31. DECEMBRA 2024

v mio. EUR

		Proračunske odobritve [2]	Odhodki na dan 15. oktobra 2024	Napovedani neposredni odhodki Komisije do 31. decembra 2024	Skupni odhodki v proračunskem letu 2024	Poraba	Vrzel med odhodki in odobritvami	
		v mio. EUR	v mio. EUR	v mio. EUR	v mio. EUR	v %	v %	v mio. EUR
		A	B	C	D = B + C	E = D / A	F = E – 100 %	G = D – A
	Odhodki	***40.517,3***	***40.710,0***	***98,5***	***40.808,5***	***100,7%***	***0,7%***	***291,2***
08 01	***Upravni odhodki za podporo sklopu za kmetijsko in pomorsko politiko***	***4,9***	***4,2***	***0,7***	***4,9***	***100,0%***	***0,0%***	***0,0***
08 01 01	**Odhodki za podporo za Evropski kmetijski jamstveni sklad**	**4,9**	**4,2**	**0,7**	**4,9**	**100,0%**	**0,0%**	**0,0**
08 02	***Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS) (*)***	***40.512,4***	***40.705,9***	***97,8***	***40.803,6***	***100,7%***	***0,7%***	***291,2***
08 02 01	**Kmetijska rezerva**	**516,5**	**465,5**		**465,5**	**90,1%**	**-9,9%**	**-51,0**
08 02 02	**Sektorske vrste intervencij v okviru strateških načrtov SKP**	**1.294,2**	**1.053,5**		**1.053,5**	**81,4%**	**-18,6%**	**-240,7**
08 02 02 01	Sektor sadja in zelenjave	335,0	413,6		413,6	123,5%	23,5%	78,6
08 02 02 02	Čebelarski sektor	60,0	52,7		52,7	87,8%	-12,2%	-7,3
08 02 02 03	Vinski sektor	835,0	538,2		538,2	64,5%	-35,5%	-296,8
08 02 02 04	Sektor hmelja	2,2	2,2		2,2	100,0%	0,0%	0,0
08 02 02 05	Sektor oljčnega olja in namiznih oljk	45,0	38,8		38,8	86,2%	-13,8%	-6,2
08 02 02 06	Drugi sektorji	17,0	7,9		7,9	46,7%	-53,3%	-9,1
08 02 03	**Odhodki, povezani s trgom, ki ne spadajo v strateške načrte SKP**	**1.481,6**	**1.682,2**	**23,0**	**1.705,1**	**115,1%**	**15,1%**	**223,5**
08 02 03 01	POSEI in manjši egejski otoki (brez neposrednih plačil)	226,0	228,4		228,4	101,1%	1,1%	2,4
08 02 03 02	Promocija kmetijskih proizvodov – Enostavni programi v okviru deljenega upravljanja	80,7	82,9		82,9	102,7%	2,7%	2,2
08 02 03 03	Promocija kmetijskih proizvodov – Multiprogrami in ukrepi, ki jih Komisija izvaja v okviru neposrednega upravljanja	96,9	73,9	23,0	96,9	100,0%	0,0%	0,0
08 02 03 04	Sheme šolske prehrane	180,0	182,3		182,3	101,3%	1,3%	2,3
08 02 03 05	Oljčno olje	p.m.	-0,1		-0,1			
08 02 03 06	Sadje in zelenjava	715,0	735,0		735,0	102,8%	2,8%	20,0
08 02 03 07	Vino	183,0	379,7		379,7	207,5%	107,5%	196,7
08 02 03 08	Čebelarstvo	p.m.	0,0		0,0			
08 02 03 09	Hmelj	p.m.	0,0		0,0			
08 02 03 10	Ukrepi javnega in zasebnega skladiščenja	p.m.	0,0		0,0			
08 02 04	**Vrste intervencij v obliki neposrednih plačil v okviru strateških načrtov SKP**	**36.296,2**	**36.904,3**		**36.904,3**	**101,7%**	**1,7%**	**608,1**
08 02 04 01	Osnovna dohodkovna podpora za trajnostnost (** str. 2)	18.282,2	18.966,8		18.966,8	103,7%	3,7%	684,6
08 02 04 02	Dopolnilna prerazporeditvena dohodkovna podpora za trajnostnost	3.917,0	4.012,4		4.012,4	102,4%	2,4%	95,4
08 02 04 03	Dopolnilna dohodkovna podpora za mlade kmete	670,0	700,9		700,9	104,6%	4,6%	30,9
08 02 04 04	Sheme za podnebje in okolje	8.698,0	8.586,8		8.586,8	98,7%	-1,3%	-111,2
08 02 04 05	Vezana dohodkovna podpora	4.485,0	4.412,9		4.412,9	98,4%	-1,6%	-72,1
08 02 04 06	Plačilo za bombaž, vezano na kmetijsko rastlino	244,0	224,5		224,5	92,0%	-8,0%	-19,5
08 02 05	**Neposredna plačila, ki ne spadajo v strateške načrte SKP *****	**444,0**	**523,0**		**523,0**	**117,8%**	**17,8%**	**79,0**
08 02 05 01	POSEI in manjši egejski otoki (neposredna plačila)	444,0	441,3		441,3	99,4%	-0,6%	-2,7
08 02 05 02	Shema enotnega plačila na površino (SEPP)	p.m.	5,1		5,1			
08 02 05 03	Prerazporeditveno plačilo	p.m.	0,7		0,7			
08 02 05 04	Shema osnovnega plačila	p.m.	37,2		37,2			
08 02 05 05	Plačilo za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje	p.m.	25,2		25,2			
08 02 05 06	Plačilo za kmete na območjih z naravnimi omejitvami	p.m.	0,0		0,0			
08 02 05 07	Plačilo za mlade kmete	p.m.	1,7		1,7			
08 02 05 08	Plačilo za bombaž, vezano na kmetijsko rastlino	p.m.	0,6		0,6			
08 02 05 09	Shema prostovoljne vezane podpore	p.m.	10,6		10,6			
08 02 05 10	Shema za male kmete	p.m.	0,7		0,7			
08 02 06	**Strategija, usklajevanje in revizija politike**	**379,4**	**76,6**	**74,8**	**151,5**	**39,9%**	**-60,1%**	**-227,9**
08 02 06 01	Finančni popravki v korist državam članicam po odločitvah o potrditvi obračunov in potrditvi skladnosti	250,9	23,0		23,0	9,2%	-90,8%	-227,9
08 02 06 02	Reševanje sporov	p.m.	0,0		0,0			
08 02 06 03	Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS) – Operativna tehnična pomoč	128,5	53,7	74,8	128,5	100,0%	0,0%	0,0
08 02 99	**Zaključek prejšnjih programov in dejavnosti *****	**100,5**	**0,7**		**0,7**	**0,7%**	**-99,3%**	**-99,8**

[1] Proračunsko leto = od 16. oktobra 2023 do 15. oktobra 2024, vendar so odhodki v okviru neposrednega upravljanja Komisije možni do 31. decembra 2024.

[2] Zadeva odobritve za prevzem obveznosti.

*** Skupna proračunska sredstva za postavke od 08 02 05 02 do 08 02 05 10 so predvidena pod proračunsko postavko 08 02 99. Nato se mesečno prenašajo za kritje odhodkov, potrebnih za proračunske postavke pod 08 02 05.

		Proračunske odobritve [2]	Odhodki/namenski prejemki na dan 15. oktobra 2024	Poraba	Profil porabe oktobra		Vrzel med izvrševanjem in profilom	
		v mio. EUR	v mio. EUR	v %	v %	v mio. EUR	v %	v mio. EUR
		A	B	C = B / A	D	E = D * A	F = C – D	G = B – E
	(*) Kmetijska rezerva, vključno s 315,5 milijona EUR, ki se prenesejo iz proračunskega leta 2023:							
08 02 01	Kmetijska rezerva – vključno s prenosom iz prejšnjega proračunskega leta	832,0	465,5	56,0%				
	(**) Zgolj informativno: odhodki glede na prvotne odobritve in namenske prejemke							
08 02 04 01	Osnovna dohodkovna podpora za trajnostnost – vključno z namenskimi prejemki	19.022,0	18.966,8	99,7%	100,0%	19.022,0	-0,3%	-55,2
	Namenski prejemki	***739,8***	***896,5***	***121,2%***				
6 2 0 0 ****	Evropski kmetijski jamstveni sklad – namenski prejemki, ki naj bi bili po ocenah zbrani v proračunskem letu	400,0	556,2	139,1%				
	Namenski prejemki, preneseni iz prejšnjega proračunskega leta	339,8	340,3	100,1%				

[1] Proračunsko leto = od 16. oktobra 2023 do 15. oktobra 2024, vendar so odhodki v okviru neposrednega upravljanja Komisije možni do 31.

[2] Zadeva odobritve za prevzem obveznosti.

**** Namenski prejemki za osnovno dohodkovno podporo za trajnostnost z namenom zmanjšati potrebo po proračunskih odobritvah.

2. PRIPOMBE H KMETIJSKI REZERVI ZA LETO 2024

Leta 2024 je kmetijska rezerva znašala 832 milijonov EUR, vključno s prenosom 315,5 milijona EUR iz proračuna za leto 2023. Sprejetih je bilo pet ukrepov v skupni vrednosti 295 milijonov EUR[1]. Države članice za tretji in četrti ukrep v proračunskem letu 2024 niso prijavile nobenih zneskov, zadnji (peti) ukrep pa je bil sprejet ob koncu proračunskega leta. Zato se bodo ti ukrepi v višini 196,7 milijona EUR financirali izključno iz kmetijske rezerve za leto 2025.

V okviru proračuna za leto 2024 je bilo prijavljenih skupno 465,5 milijona EUR plačil. Preostale odobritve v višini 366,5 milijona EUR bodo prenesene v proračun za leto 2025.

[1] Izvedbena uredba Komisije (EU) 2023/2820 z dne 15. decembra 2023 o zagotavljanju nujne finančne pomoči v kmetijskih sektorjih, ki so jih prizadele naravne nesreče v Grčiji in Sloveniji (UL L, 2023/2820, 18.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2820/oj);
Izvedbena uredba Komisije (EU) 2024/453 z dne 5. februarja 2024 o izrednih ukrepih za podporo trgu v sektorju jajc in perutninskega mesa v Italiji (UL L, 2024/453, 6.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/453/oj);
Delegirana uredba Komisije (EU) 2024/1995 z dne 19. julija 2024 o začasnem izrednem ukrepu krizne destilacije za odpravo motenj na trgu v vinskem sektorju na Portugalskem v tržnem letu 2024/2025 (UL L, 2024/1995, 22.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1995/oj);
Izvedbena uredba Komisije (EU) 2024/2030 z dne 23. julija 2024 o zagotavljanju nujne finančne pomoči za sektor sadja in zelenjave ter vinski sektor, ki so ju prizadele slabe vremenske razmere v Avstriji, na Češkem in Poljskem, v skladu z Uredbo (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L, 2024/2030, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/2030/oj);
Izvedbena uredba Komisije (EU) 2024/2675 z dne 10. oktobra 2024 o zagotavljanju nujne finančne podpore v kmetijskih sektorjih, ki so jih prizadele slabe vremenske razmere v Bolgariji, Nemčiji, Estoniji, Italiji in Romuniji, v skladu z Uredbo (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L, 2024/2675, 10.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/2675/oj).

3. PRIPOMBE K ZAČASNEMU IZVRŠEVANJU PRORAČUNA EKJS ZA LETO 2024

Končno izvajanje sektorskih vrst intervencij v okviru načrtov SKP (08 02 02) je nižje od predvidenega v proračunu (–18,6 odstotne točke), vendar se je znatno izboljšalo v primerjavi s prejšnjim proračunskim letom (–78,7 odstotne točke konec leta 2023).

Nezadostno sektorsko izvajanje med drugim odraža potrebo držav članic po času, da se prilagodijo politiki, ki se izvaja od leta 2023, kumulaciji kriz v preteklih letih ter spreminjajočim se vzorcem povpraševanja (na notranjih in zunanjih trgih).

Nasprotno so odhodki, povezani s trgom, ki ne spadajo v strateške načrte SKP (08 02 03), višji od predvidenih v proračunu (15,1 odstotne točke), kar v veliki meri nadomešča nezadostno izvajanje v okviru načrtov SKP.

Čeprav je leto 2024 prvo leto izvajanja novih intervencij v obliki neposrednih plačil v okviru načrtov SKP, te sheme kažejo odlično izvajanje, ki je zelo blizu v proračunu predvidenemu znesku (99,6 odstotne točke proračunskih odobritev in namenskih prejemkov).

Začasni odhodki v okviru proračuna EKJS za leto 2024, vključno z ocenjenimi, v celoti izvedenimi ukrepi, ki jih je Komisija neposredno upravljala do 31. decembra 2023, so za 291,2 milijona EUR (0,7 %) višji od izglasovanih proračunskih odobritev. Ob upoštevanju razpoložljivih namenskih prejemkov v višini 896,5 milijona EUR in prenosa 315,5 milijona EUR za kmetijsko rezervo skupna premajhna poraba EKJS znaša 920,9 milijona EUR.

Ta skupni presežek EKJS vključuje 366,5 milijona EUR iz kmetijske rezerve, ki se bodo v skladu s členom 16(2), tretji pododstavek, Uredbe (EU) 2021/2116 prenesli v kmetijsko rezervo za leto 2025.

Preostali presežek v višini 554,4 milijona EUR pomeni dodatne namenske prejemke za EKJS (C4), ki se iz leta 2024 prenesejo v leto 2025, s čimer se zmanjša znesek odobritev, potrebnih v proračunu za leto 2025.